

Äldreråd - Vanhusneuvosto

Ons 14.5.2025 kl 13.30, H0.124-125

Ke 14.5.2025 klo 13.30, H0.124-125

Hanna Kangasmaa

Ledande tandläkare - Johtava hammaslääkäri
Munhälsövård – Suun terveydenhuolto

**Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue**

Malax äldreråds skrivelse om munhälsovården

Äldrerådet i Malax
har föreslagit att patienter som
ska genomgå
ledprotesoperationer ska
prioriteras i den icke-brådskande
kön till munhälsovården.

Maalahden vanhusneuvoston kirjelmä liittyen suun terveydenhuoltoon

Vanhusneuvosto Maalahdessa
on tehnyt ehdotuksen, että
tekonivelleikkauksiin menevät
potilaat priorisoidaan suun
terveydenhuollon kiireettömässä
hoitojonossa.

Bakgrund

Läget är svårt på grund av de långa väntetiderna till den icke-brådskande vården.

Köer försämrar tillgång till vård, bl.a. ledprotespatienternas.

Det här skulle inte vara ett problem om patienterna kunde ges en tid inom ramen för vårdgarantin (6 mån).

Väntetider varierar över välfärdsområdet från 6 till 16 månader.

Munhälsovården arbetar ständigt för att förbättra tillgången till vård för patienterna.

Taustaa

Tilanne haastava pitkien kiireettömän hoidon hoitajonon vuoksi.

Jonot hankaloittavat hoitoon pääsyä mm. tekonivelpotilaiden osalta

Ongelmaa ei olisi, jos potilaat saisivat ajan hoitotakuun (6kk) puitteissa.

Jonotilanteet vaihtelevat eri puolella hyvinvointialuetta 6-16kk.

Suun terveydenhuollossa työskennellään jatkuvasti sen eteen, että potilaat pääsisivät paremmin hoitoon.

Vad är det som prioriteras?

- ☐ Vad är ett likvärdigt bemötande av patienter?
- ☐ Hälso- och sjukvårdslagen tillåter inte att patienter prioriteras på basis av ålder eller avsaknaden av betalningsförmåga.
- ☐ Patienter kan prioriteras för tillgång till behandling utgående från deras **individuella behov**

-> brådskande vårdbehov

Mitä priorisoidaan?

- ☐ Mikä on potilaiden yhdenvertaista kohtelua?
 - ☐ Terveysturvotlaki ei salli potilaiden priorisointia iän tai maksukyvyyn puuttumisen vuoksi.
 - ☐ **Yksilölliseen arvioon** perustuvaa priorisointia voidaan tehdä potilaiden hoitoon pääsyn osalta
- > kiireellinen hoidon tarve

Situationer som ska prioriteras

- ☐ Innan organtransplantationer
- ☐ Cancerbehandlingar av mun- och halsregionen
- ☐ Påbörjandet av behandlingar med biologiska läkemedel
- ☐ Hjärtoperationer
- ☐ Diabetespatienter, vars terapeutiska balans är dålig, (läkarens remiss)

Priorisoitavia tilanteita

- ☐ Ennen elinsiirtoja
- ☐ Suun ja kaulan alueen syöpähoitojen alkaessa
- ☐ Ennen biologisten lääkkeiden aloitusta
- ☐ Ennen sydänleikkauksia
- ☐ Huonon hoitotasapainon diabetes-potilaat (lääkärin läheteellä)

- Dessa patienter ges en tid förbi vårdkön.

-> Det måste alltså vara väl motiverat varför de behöver vård mer brådskande än de andra som väntar i kö.

- Ledprotesoperationer är sällan brådskande.
- Dessa patienter klassas – när det gäller tandkontroller – som icke-brådskande patienter.
- När en ledprotesoperation ska genomföras bör mun- och tandstatus kontrolleras för att säkerställa att patienten inte har några inflammatoriska tillstånd som kan påverka operationens framgång.
- **Vanligtvis krävs en tandkontroll och röntgen före operationen.**

- Nämä potilaat saavat ajan hoitojonon ohi.

-> Täytyy siis olla hyvin perusteltua, että heidän hammashoitonsa on kiireellisempää kuin muiden jonossa odottavien.

- Tekonivelleikkaukset ovat harvoin kiireellisiä.
- Tekonivelleikkaukseen menevät potilaat luokitellaan hammastarkastuksen osalta kiireettömän hoidon potilaiksi.
- Tekonivelleikkaukseen mentäessä suun ja hampaiden kunto tulee olla tarkistettu niin, ettei leikkauksen onnistumiseen vaikuttavia tulehdustiloja potilaalle ole.
- **Vaatii useimmiten hampaiden tarkastusta ja röntgenkuvausta ennen leikkausta.**

Detta har diskuterats i munhälsovårdens ledningsgrupp

- Vårdkedjan har granskat nyligen
- I framtiden kommer patienter med ledproteser **att få en tid hos tandläkaren inom 6 månader efter att de kontaktat tandläkaren**, inom vårdgarantin.
- Om en patients allmänna hälsotillstånd kräver att en ledprotesoperation är brådskande och patienten snabbt behöver munhälsovård, läkarens remiss krävs.

Asiasta on keskusteltu suun terveydenhuollon johtoryhmässä

- Hoitopolkua on tarkasteltu hiljattain
- Jatkossa koko hyvinvointialueella suunterveydenhuollossa tekonivelpotilaille **annetaan aika hammaslääkärin ajanvarauskirjalle 6kk päähän yhteydenotosta**, hoitotakuun sisällä.
- Jos potilaan yleisterveydentilan vuoksi tekonivelleikkaus on kiireellinen ja hänen pitäisi päästä suun terveydenhuoltoon nopealla aikataululla, lääkärin lähete tarvitaan.

*Tack!
Kiitos!*

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue